

Lời nói đầu

TCVN 4888:2007 thay thế TCVN 4888-89;

TCVN 4888:2007 hoàn toàn tương đương với ISO 676:1995;

TCVN 4888:2007 do Tiểu ban kỹ thuật tiêu chuẩn TCVN/TC/F4/SC1 *Gia vị* biên soạn, Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng đề nghị, Bộ Khoa học và Công nghệ công bố.

Gia vị – Tên gọi

Spices and condiments – Botanical nomenclature

1 Phạm vi áp dụng

Tiêu chuẩn này đưa ra danh mục tên khoa học, tên thường gọi bằng tiếng Anh và tiếng Việt của các loài thực vật hoặc các bộ phận của thực vật được sử dụng làm gia vị.

CHÚ THÍCH 1 Tên của nhà thực vật học được viết tắt phù hợp với danh mục ISTA¹⁾, còn tên nêu đầy đủ được nêu trong phụ lục B.

2 Định nghĩa

2.1 Gia vị (spices and condiments)

Các sản phẩm thực vật, hoặc hỗn hợp giữa chúng, không chứa tạp chất, được dùng làm chất tạo hương, vị cho thực phẩm.

CHÚ THÍCH 2 Thuật ngữ này áp dụng chung cho các sản phẩm dạng nguyên hoặc dạng bột.

3 Tên gọi

CHÚ THÍCH 3 Ở một số nước có thể không sử dụng các loại gia vị được nêu trong bảng dưới đây.

Số đã được đánh dấu hoa thị ở bảng dưới đây là tên loài thực vật đã được chấp nhận theo danh mục ISTA¹⁾.

¹⁾ ISTA Danh mục tên thực vật đã được chấp nhận. Hiệp hội thử nghiệm hạt giống quốc tế vào năm 1988 tại Zurich, Thụy Sĩ.

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
1*	<i>Acorus calamus</i> L.	Araceae (Ráy)	E Sweet flag, myrtle flag, calamus, flag root V Thủy xương bồ	E Rhizome V Thân rễ	
2	<i>Aframomum angustifolium</i> (Sonn.) Schumann	Zingiberaceae (Gừng)	E Madagascan cardamom V Bạch đậu khấu Madagascar	E Fruit, seed V Quả, Hạt	
3	<i>Aframomum hanburyi</i> Schumann	Zingiberaceae (Gừng)	E Cameroon cardamom V Bạch đậu khấu Cameroon	E Fruit, seed V Quả, Hạt	
4	<i>Aframomum korarima</i> (Pereira) Engl.	Zingiberaceae (Gừng)	E Korarima cardamom V Bạch đậu khấu Korarima	E Fruit, seed V Quả, Hạt	
5	<i>Aframomum melegueta</i> , (Roscoe) Schumann	Zingiberaceae (Gừng)	E Grain of paradise, Guinea grains V Hạt melegueta, hạt Guinea	E Fruit, seed V Quả, Hạt	
6	<i>Allium ascalonicum</i> L.	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Shallot V Hẹ tây	E Bulb V Củ	
7*	<i>Allium cepa</i> L.	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Onion V Hành tây	E Bulb V Củ	TCVN 7808 (ISO 5559)
8	<i>Allium cepa</i> var. <i>aggregatum</i>	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Potato onion V Hành	E Bulb V Củ	
9*	<i>Allium tuberosum</i> Rottler ex Sprengel	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Indian leek, Chinese chive V Hẹ	E Bulb, leaf V Củ, lá	
10*	<i>Allium fistulosum</i> L.	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Stony leek, Welsh onion, Japanese bunching onion V Hành lá	E Leaf and bulb V Lá và củ	
11	<i>Allium porrum</i> L.	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Leek, winter leek V Tỏi tây	E Leaf and bulb V Lá và củ	
12*	<i>Allium sativum</i> L.	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Garlic V Tỏi	E Bulb V Củ	TCVN 7809 (ISO 5560)
13*	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	Liliaceae (Alliaceae) (Hành)	E Chive V Hành tằm	E Leaf V Lá	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
14	<i>Alpinia galanga</i> (L.) Willd	Zingiberaceae (Gừng)	E Greater galangal longwas, Siamese ginger V Riềng nếp (đại lượng khương)	E Rhizome V Thân rễ	
15	<i>Alpinia officinarum</i> Hance	Zingiberaceae (Gừng)	E Lesser galangal V Riềng (lượng khương)	E Rhizome V Thân rễ	
16	<i>Amomum aromaticum</i> Roxb.	Zingiberaceae (Gừng)	E Bengal cardamom V Thảo quả	E Fruit, seed V Quả, hạt	
17	<i>Amomum kepulaga</i> Sprague et Burk. syn. <i>Amomum compactum</i> Sol. ex Maton	Zingiberaceae (Gừng)	E Round cardamom, Chester cardamom, Siamese cardamom Indonesian cardamom V Bạch đậu khấu tròn, Bạch đậu khấu Chester, Bạch đậu khấu xiêm, Bạch đậu khấu Indônêxia	E Fruit, seed V Quả, hạt	
18	<i>Amomum krevanh</i> Pierre. Gagnepain	Zingiberaceae (Gừng)	E Cambodian cardamom V Bạch đậu khấu	E Fruit, seed V Quả, hạt	
19	<i>Amomum subulatum</i> Roxb.	Zingiberaceae (Gừng)	E Greater Indian cardamom, large cardamom, Nepalese cardamom V Đậu khấu thơm	E Fruit, seed V Quả, hạt	
20	<i>Amomum tsao-ko</i> Crevost et Lemaire	Zingiberaceae (Gừng)	E Tsao-ko cardamom V Thảo quả	E Fruit, seed V Quả, hạt	
21*	<i>Anethum graveolens</i> L.	Apiaceae (Umbelli ferae) (Hoa tán)	E Dill V Thì là	E Fruit, leaf, top V Quả, lá, ngọn	
22	<i>Anethum sowa</i> Kurz	Apiaceae (Umbelli ferae) (Hoa tán)	E Indian dill V Thì là Ấn Độ	E Fruit V Quả	
23	<i>Angelica archangelica</i> L.	Apiaceae (Umbelli ferae) (Hoa tán)	E Garden angelica V Bạch chỉ cảnh	E Fruit, petiole, root V Quả, cuống lá, rễ	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
24	<i>Anthriscus cereifolium</i> (L.) Hoffm.	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Chervil V Thảo hoàng liên	E Leaf V Lá	
25	<i>Apium graveolens</i> L. var. <i>dulce</i> (Miller) Pers.	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Celery, garden celery V Cấn tây	E Fruit, root, leaf V Quả, củ, lá	ISO 6674
26	<i>Apium graveolens</i> var. <i>rapaceum</i> (Miller) Gaudich	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Celeriac V Cấn tây, cấn tàu	E Fruit, root, leaf V Quả, củ, lá	
27*	<i>Armoracia rusticana</i> P. Gaertn. B. Meyer et Scherb.	Brassicaceae (Cruciferae) (Cải)	E Horseradish V Cải củ cay, cải ngựa	E Root V Củ	
28*	<i>Artemisia dracunculus</i> L.	Asteraceae (Compositae) (Cúc)	E Tarragon, estragon V Thanh hao lá hẹp, thanh cao rồng	E Leaf V Lá	ISO 7926
29*	<i>Averrhoa bilimbi</i> L.	Averrhoaceae (Oxali daceae) (Khế)	E Belimbing, bilimbi cucumber tree V Khế tàu, khế ngọt	E Fruit V Quả	
30*	<i>Averrhoa carambola</i> L.	Averrhoaceae (Oxalidaceae) (Khế)	E Carambola, caramba V Khế	E Fruit V Quả	
31*	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czernj. et Cosson	Brassicaceae (Cruciferae) (Cải)	E Indian mustard V Mù tạt Ấn Độ	E Seed V Hạt	ISO 1237
32*	<i>Brassica nigra</i> (L.) Koch	Brassicaceae (Cruciferae) (Cải)	E Black mustard V Mù tạt đen	E Seed V Hạt	ISO 1237
33	<i>Bunium persicum</i> (Boiss.) B. Fedtsch	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Black caraway V Carum đen	E Seed, tuber V Hạt, thân củ	
34	<i>Capparis spinosa</i> L.	Capparidaceae (Bạch hoa)	E Caper, common caper, caper bush V Bạch hoa gai (Hoa đước)	E Floral bud V Chối	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
35	<i>Capsicum annuum</i> L. ¹⁾	Solanaceae (Cà)	E Capsicum, chillies, paprika V Ớt capsicum, ớt chilli, ớt cựa gà	E Fruit V Quả	TCVN 2080 (ISO 972) ISO 7540
36	<i>Capsicum frutescens</i> L. ¹⁾	Solanaceae (Cà)	A Chillies, bird eye chilli V Ớt	E Fruit V Quả	TCVN 2080 (ISO 972)
37	<i>Carum bulbocastanum</i> L.	Apiaceae (Umbelli ferae) (Hoa tán)	E Black caraway V Hối hương (carum đen)	E Fruit, bulb V Quả, củ	ISO 5561
38*	<i>Carum carvi</i> L.	Apiaceae (Umbelli ferae) (Hoa tán)	E Caraway, blond caraway B Carum, carum vàng	E Fruit V Quả	ISO 5561
39	<i>Cinnamomum aromaticum</i> Nees syn. <i>Cinnamomum cassia</i> Nees.ex Blume	Lauraceae (Long não)	E Cassia, Chinese cassia B Quế thanh, quế Quảng	E Bark, leaves V Vỏ, lá	ISO 6538
40*	<i>Cinnamomum burmanii</i> (Nees et T. Nees) Blume	Lauraceae (Long não)	E Indonesian cassia V Quế rãnh, quế trên	E Bark V Vỏ	ISO 6538
41*	<i>Cinnamomum loureirii</i> Nees	Lauraceae (Long não)	E Vietnamese cassia V Nhục quế, quế quỳ	E Bark V Vỏ	ISO 6538
42	<i>Cinnamomum tamala</i> Nees	Lauraceae (Long não)	E Tejpat, Indian cassia V Quế Ấn Độ, Re hương quế	E Leaf, bark V Lá, vỏ	
43*	<i>Cinnamomum zeylanicum</i> Blume	Lauraceae (Long não)	E Sri Lankan cinnamon, Indian cinnamon V Quế hồi, quế tích Lan	E Bark, leaf V Vỏ, lá	ISO 6539
44*	<i>Coriandrum sativum</i> L.	Apiaceae (Umbelli ferae) (Hoa tán)	E Coriander B Rau mùi, rau ngò	E Leaf, fruit V Lá, quả	ISO 2255
45*	<i>Crocus sativus</i> L.	Iridaceae (Lay ơn)	E Saffron B Nghệ Tây	E Stigma V Nhụy	ISO 3632-1

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
46*	<i>Cuminum cyminum</i> L.	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Cumin B Thì là Ai Cập	E Fruit V Quả	ISO 6465
47*	<i>Curcuma longa</i> L.	Zingi beraceae (Gừng)	E Turmeric B Nghệ (khương hoàng)	E Rhizome, leaf V Thân rễ, lá	ISO 5562
48*	<i>Cymbopogon citratus</i> (DC.) Stapf	Poaceae (Gramineae) (Lúa)	E West Indian lemongrass B Sả chanh, mao hương	E Leaf V Lá	
49	<i>Cymbopogon nardus</i> (L.) Rendle	Poaceae (Gramineae) (Lúa)	E Sri Lankan citronella B Sả Sri Lanka	E Leaf V Lá	
50	<i>Elettaria cardamomum</i> (L.) Maton var. <i>minuscula</i> Burk.	Zingi beraceae (Gừng)	E Small cardamom V Tiểu đậu khấu (trúc sa)	E Fruit, seed V Quả, hạt	ISO 882-1
51	<i>Elettaria cardamomum</i> (L.) Maton var. <i>major</i> Thwaites	Zingi beraceae (Gừng)	E Sri Lankan cardamom V Đậu khấu, đậu khấu Sri Lanka	E Fruit, seed V Quả, hạt	ISO 882-2
52.1 52.2 52.3	<i>Ferula assa-foetida</i> L. <i>Ferula foetida</i> (Binge) Regel <i>Ferula narthe</i> x Boiss.	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Asafoetida V A nguyễn	E Rhizome exudate V Dịch rễ	
53	<i>Foeniculum vulgare</i> Miller ssp. <i>capillaceum</i> Miller var. <i>vulgare</i>	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Bitter fennel V Thì là đắng (tiểu hồi)	E Leaf, twig, fruit V Lá, cành non, quả	ISO 7927-1
54	<i>Foeniculum vulgare</i> Miller ssp. <i>capillaceum</i> Miller var. <i>dulce</i>	Apiaceae (Umbelli feræ) (Hoa tán)	E Sweet fennel V Thì là ngọt (tiểu hồi hương)	E Leaf, twig, fruit V Lá, cành non, quả	
55	<i>Garcinia cambogia</i> (Gaertn.) Desr.	Clusiaceae (Guttiferae) (Bứa)	E Garcinia, Camboge V Bứa, Bứa Campuchia	E Pericarp of the fruit V Vỏ quả	
56	<i>Garcinia indica</i> (Thouars) Choisy	Clusiaceae (Guttiferae) (Bứa)	E Garcinia, Kokum V Bứa Ấn Độ	E Pericarp of the fruit V Vỏ quả	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
57*	<i>Hyssopus officinalis</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Hyssop V É	E Leaf V Lá	
58	<i>Illicium verum</i> Hook. f.	Lilliciaceae (Hồi)	E Star anise, Chinese anise V Đại hồi, bát giác hồi	E Fruit V Quả	ISO 11178
59	<i>Juniperus communis</i> L.	Cupres saceae (Hoàng đàn)	E Common juniper V Bách xù (thông cối)	E Fruit V Quả	ISO 7377
60	<i>Kaempferia galanga</i> L.	Zingi beraceae (Gừng)	E Galangal V Địa liên (thiến lion)	E Rhizome V Thân rễ	
61*	<i>Laurus nobilis</i> L.	Lauraceae (Long não)	Laurel, true laurel, bay leaf, sweet flag V Nguyệt quế (lá sốt vang)	E Leaf V Lá	ISO 6576
62*	<i>Levisticum officinale</i> Koch	Apiaceae (Umbelli ferae) (Hoa tán)	E Garden lovage, lovage V Cẩn núi	E Fruit, leaf V Quả, lá	
63.1 63.2	<i>Lippia graveolens</i> Kunth. <i>Lippia berlandieri</i> Schauer	Verbenaceae (Cỏ roi ngựa)	E Mexican oregano V Oregano Mexico	E Leaf, terminal shoot V Lá, chồi non	
64*	<i>Mangifera indica</i> L.	Anacardiaceae (Xoài)	E Mango V Xoài	E Immature fruit (rind) V Quả xanh (cùi)	
65*	<i>Melissa officinalis</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Balm, lemon balm, melissa V Tía tô đất, hương phong	E Leaf, terminal shoot V Lá, chồi non	
66*	<i>Mentha arvensis</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Japanese mint, field mint, corn mint V Bạc hà	E Leaf, terminal shoot V Lá, chồi non	
69*	<i>Mentha spicata</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Spearmint, garden mint V Bạc hà lục, bạc hà bông	E Leaf, terminal shoot V Lá, chồi non	ISO 2256
70	<i>Murraya koenigii</i> (L.) Sprengel	Rutaceae (cam)	E Curry leaf V Lá cari	E Leaf V Lá	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
71	<i>Myristica argentea</i> Warb.	Myristicaceae (Máu chó)	E Papuan nutmeg V Hạt nhục đậu khấu Papua E Papuan mace V Vỏ nhục đậu khấu Papua	E Kernel V Nhân hạt E Aril V Vỏ hạt	
72*	<i>Myristica fragrans</i> Houtt.	Myristicaceae (Máu chó)	E Indonesian type nutmeg, Siauw type nutmeg V Hạt nhục đậu khấu, hạt nhục qua E Indonesian type mace, Siauw type mace V Vỏ nhục đậu khấu, vỏ ngọc quả	E Kernel V Nhân hạt E Aril V Vỏ hạt	ISO 6577 ISO 6577
73	<i>Nigella damascena</i> L.	Ranunculaceae (Mao lương)	E Damas black cumin, love in a mist V Mao lương đen Damas.	E Seed V Hạt	
74*	<i>Nigella sativa</i> L.	Ranunculaceae (Mao lương)	E Black cumin V Mao lương đen	E Seed V Hạt	
75*	<i>Ocimum basilicum</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Sweet basil V Húng quế, húng chó	A Leaf, terminal shoot V Lá, chồi non	ISO 11163
76*	<i>Origanum majorana</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Sweet marjoram V Kinh giới ngọt	A Leaf, floral bud V Lá, nụ hoa	ISO 10620
77*	<i>Origanum vulgare</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Oregano, organ V Kinh giới ô	A Leaf, flower V Lá, hoa	ISO 7925
78	<i>Pandanus amaryllifolius</i> Roxb. syn. <i>Pandanus latifolius</i> Hassk. var. minor	Pandanaceae (Dứa dại)	E Pandan wangi V Lá cơm nếp (dứa thơm)	A Leaf V Lá	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
79*	<i>Papaver somniferum</i> L. var. <i>nigrum</i>	Papaveraceae (A phiến)	E Poppy, blue maw, mawseed V Thuốc phiện, anh túc	E Seed V Hạt	
80*	<i>Petroselinum crispum</i> (Miller) Nyman. ex A.W. Hill syn. <i>Petroselinum hortense</i> auct. syn. <i>Petroselinum sativum</i> Hoffm.	Apiaceae (Umbelliferae) (Hoa tán)	E Parsley V Mùi tây (ngò tây)	E Leaf, root V Lá, rễ	
81*	<i>Pimenta dioica</i> (L.) Merr.	Myrtaceae (Sim)	E Pimento, allspice, Jamaica pepper V Hạt tiêu Jamaica	E Immature fruit, leaf V Quả xanh, lá	ISO 973
82*	<i>Pimenta racemosa</i> (Miller) J. Moore	Myrtaceae (Sim)	E West Indian bay V Sim Tây Ấn Độ	E Fruit, leaf V Quả, lá	
83*	<i>Pimpinella anisum</i> L.	Apiaceae (Umbelliferae) (Hoa tán)	E Aniseed V Cấn hồi (hồi)	E Fruit V Quả	
84	<i>Piper guineense</i> Schumann et Thonn. L.	Piperaceae (Hồ tiêu)	E West African or Benin pepper V Hạt tiêu Benin hoặc hạt tiêu Tây phi	E Fruit V Quả	
85*	<i>Piper longum</i> L.	Piperaceae (Hồ tiêu)	E Long pepper, Indian long pepper V Hạt tiêu dài, hạt tiêu hoa tím, hạt tiêu lốt	E Fruit V Quả	
86*	<i>Piper nigrum</i> L.	Piperaceae (Hồ tiêu)	E Black pepper, white pepper, green pepper V Hạt tiêu đen, hạt tiêu trắng (hạt tiêu sọ), hạt tiêu xanh	E Fruit V Quả	ISO 959-1 ISO 959-2 ISO 10621
87*	<i>Punica granatum</i> L.	Punicaceae (Hồ tiêu)	E Pomegranate V Lựu, thạch lựu	E Seed (dried, with flesh) V Hạt (cùi đã khô)	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
88*	<i>Rosmarinus officinalis</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Rosemary V Cỏ hương thảo	E Terminal shoot, leaf V Chối non, lá	ISO 11164
89*	<i>Salvia officinalis</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Garden sage V Hoa xôn (xôn trà)	E Terminal shoot, leaf V Chối non, lá	ISO 11165
90*	<i>Satureja hortensis</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Summer savory V Húng hương	E Terminal shoot, leaf V Chối non, lá	ISO 7928-2
91*	<i>Satureja montana</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Winter savory V Húng hương núi	E Leaf, twig V Lá, cành non	ISO 7928-1
92	<i>Schinus molle</i> L.	Anacardiaceae (Xoài)	E American pepper, Californian pepper tree V Hạt tiêu Mỹ	E Fruit, wall (rind) V Quả (cùi)	
93	<i>Schinus terebenthifolius</i> Radde	Anacardiaceae (Xoài)	E "Brazilian pepper" V "Hạt tiêu Brazilin (hạt tiêu giả)"	E Fruit V Quả	
94*	<i>Sesamum indicum</i> L.	Pedaliaceae (Vừng)	E Sesame, gingelly V Vừng, mè	E Seed V Hạt	
95*	<i>Sinapis alba</i> L.	Brassicaceae (Cruciferae) (Cải)	E White mustard, yellow mustard V Bạch giới tử	E Seed V Hạt	ISO 1237
96*	<i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merr. et Perry syn. <i>Eugenia caryophyllus</i> (Sprengel) Bullock et S. Harrison	Myrtaceae (Sim)	E Clove V Đinh hương	E Flower bud V Nụ hoa	ISO 2254
97*	<i>Tamarindus indica</i> L.	Cesalpiniaceae (Vang)	E Tamarind V Me (me quả dài)	E Fruit V Quả	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
98*	<i>Thymus serpyllum</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Mother of thyme, wild thyme, creeping thyme V Húng thơm địa trung Hải	E Terminal shoot, leaf V Chối non, lá	
99*	<i>Thymus vulgaris</i> L.	Lamiaceae (Labiatae) (Bạc hà)	E Thyme, common thyme V Húng tây	E Terminal shoot, leaf V Cành non, lá	ISO 6754
100*	<i>Trachyspermum ammi</i> (L.) Sprague	Apiaceae (Umbelliferae) (Hoa tán)	E Ajowan V Khổm	E Fruit V Quả	
101*	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	Fabaceae (Leguminosae) (Đậu)	E Fenugreek V Khổ đậu (hổ lô ba)	E Seed, leaf V Hạt, lá	ISO 6575
102	<i>Vanilla planifolia</i> Andrews syn. <i>Vanilla fragrans</i> (Salisb.) Ames	Orchidaceae (Lan)	E Vanilla V Vani	E Fruit, (pod) V Quả	
103	<i>Vanilla tahitensis</i> J. Moore	Orchidaceae (Lan)	E Vanilla V Vani	E Fruit (pod) V Quả	
104	<i>Vanilla pompona</i> Schiede	Orchidaceae (Lan)	E Pompona vanilla V VA ni Pompona	E Fruit (pod) V Quả	
105	<i>Xylopia aethiopica</i> (Dunal) A. Rich	Annonaceae (Na)	E Negro pepper, Guinean pepper V Giեն Etiôpi	E Fruit V Quả	
106	<i>Zanthoxylum bungei</i> Planch. syn. <i>Zanthoxylum bungeanum</i> Maxim.	Rutaceae (Cam)	E Chinese prickly ash pepper, Sechuang pepper V Xuyên tiêu	E Fruit V Quả	
107	<i>Zanthoxylum acanthopodium</i> DC.	Rutaceae (Cam)	E Chinese pepper V Sên, sên gai	E Fruit V Quả	
108	<i>Zanthoxylum piperitum</i> DC.	Rutaceae (Cam)	E Japanese pepper V Hạt tiêu Nhật Bản	E Fruit V Quả	

STT	Tên khoa học	Họ	Tên thường gọi của gia vị bằng tiếng Anh và tiếng Việt	Bộ phận sử dụng làm gia vị	Qui định trong tiêu chuẩn
109*	<i>Zingiber officinale</i> Roscoe	Zingiberaceae (Gừng)	E Ginger V Gừng	E Rhizome V Thân rễ	ISO 1003

* Thuật ngữ được xây dựng bởi ISTA.

1) Rất nhiều "giống" của chi *Capsicum* có hình thái giống nhau đến mức mà khó có thể xếp giống cây trồng nào đó của chi *Capsicum* vào một loài cụ thể.

Các giống ớt có thân cỏ được trồng hàng năm ở vùng nhiệt đới và ôn đới ("ớt cựa gà" của Trung Âu, "ớt đỏ" của Nam Âu, Bắc phi và Bắc Mỹ) có họ hàng gần với *Capsicum annum* L.

Các giống ớt có thân leo sống hai hoặc ba năm được trồng ở vùng nhiệt đới (ví dụ: các giống ớt có quả với cỡ nhỏ, vị cay, nóng có họ hàng gần với *Capsicum annum* L.)

Phụ lục A

(Tham khảo)

Danh mục tên thường gọi bằng tiếng Anh theo thứ tự chữ cái

Tên thường gọi	Số
A	
Ajowan	100
Allspice	81
American pepper	92
Angelica (garden)	23
Anise	83
Aniseed	83
Asafoetida	52.1,52.2,52.3
B	
Balm	65
Bayleaf	61
Belimbi cucumber tree	29
Belimbing	29
Bengal cardamom	16
Benin pepper	84
Bergamot	
Bird eye chilli	67
Bitter fennel	36
Black caraway	53
Black cumin	33,37
Black mustard	74
Black pepper	32
Blond caraway	86
Blue maw	38
Brazilian pepper	79
C	93
Calamus	
Californian pepper tree	1
Cambodian cardamom	92
Cambodge	18
Cameroon cardamom	55
Caper	3
Caper bush	34
Common caper	34

Tên thường gọi	Số
Capsicum	34
Caramba	35
Carambola	30
Caraway	30
Cassia	38
Celeriac	39
Celery	26
Chervil	25
Chester cardamom	17
Chillies	35,36
Chinese cassia	39
Chinese chive	9
Chinese cinnamon	107
Chinese pepper	107
Chinese prickly ash pepper	106
Chive	13
Clove	96
Common juniper	59
Common thyme	99
Coriander	44
Corn mint	66
Creeping thyme	98
Cumin	46
Curry leaf	70
D	
Damas black cumin	73
Dill	21
Dalmation sage	89
E	
Estragon	28
F	
Fenugreek	101
Field mint	66
Flag root	1

Tên thường gọi	Số
G	
Galangal	60
Garcinia	55,56
Garden angelica	23
Garden celery	25
Garden lovage	62
Garden mint	69
Garden sage	89
Garlic	72
Gingelly	94
Ginger	109
Grain of paradise	5
Greater galangal	14
Greater Indian cardamom	19
Green pepper	86
Guinea grains	5
Guinean pepper	105
H	
Horseradish	27
Hyssop	57
I	42
Indian cassia	
Indian cinnamon	43
Indian dill	22
Indian leek	9
Indian long pepper	85
Indian mustard	31
Indonesian cardamom	17
Indonesian cassia	40
Indonesian mace	72
Indonesian nutmeg	72
J	
Jamaica pepper	81
Japanese bunching onion	10
Japanese mint	66
Japanese pepper	108
K	
Kokum	56
Korarima cardamom	4
L	
Large cardamom	19

Tên thường gọi	Số
Laurel	61
Leek	11
Lemon grass, West Indian	48
Lemon balm	65
Lesser galanga	15
Longwas	14
Long pepper	85
Lovage	62
Love in a mist	73
M	
Mace, Indonesian type	72
Mace, Siau type	72
Madagascan cardamom	2
Mango	64
Marjoram, sweet	76
Mawseed	79
Melissa	65
Mexican origano	63-1,63.2
Mother of thyme	98
Myrtle flag	1
N	
Negro pepper	105
Nepalese cardamom	19
Nutmeg	99
Nutmeg, Indonesian type	61
Nutmeg, Papuan type	20
Nutmeg, Siau type	48
O	
Onion	7
Oregano	77
Origan	77
P	
Pandam wangi	78
Paprika	35
Papuan nutmeg	71
Papuan mace	71
Parsley	80
Pepper	84-86
Peppermiht	68
Pimento	81

Tên thường gọi	Số
Poppy	79
Potato onion	8
R	
Rosemary	88
Round cardamom	17
S	
Saffron	45
Sechuang pepper	106
Sesame	94
Schallot	6
Siamese cardamom	17
Siamese ginger	14
Siauw mace	72
Siauw nutmeg	72
Small cardamom	50
Spearmint	69
Sri Lankan cardamom	51
Sri Lankan cinnamon	43
Sri Lankan citronella	49
Star anise	58
Stony leek	10
Summer savory	90
Sweet basil	75

Tên thường gọi	Số
T	
Tamarind	97
Tarragon	28
Tejpat	42
Thyme	99
True laurel	61
Tsao-ko cardamom	20
Turmeric	48
V	
Vanilla	102, 103
Vietnamese cassia	41
W	
Welsh onion	10
West African pepper	84
West Indian bay	82
White mustard	95
White pepper	86
White thyme	98
Winter leek	11
Winter savory	91
Y	
Yellow mustard	95

Phụ lục B

(tham khảo)

Tên của các nhà thực vật học và chữ viết tắt được sử dụng

Chữ viết tắt ¹⁾	Tên của các nhà thực vật học
A. Rich.	Richard, Achille
Andrews	Andrews, Henry C.
A.W. Hill	Hill, Arthur W.
Battand	Battandier, Jules Aime
Bilge	Bilge, Emine
Blume	Blume, C.L.
Boiss.	Boissier, Pierre Edmond
Bullock	Bullock, Arthur Allman
Burk.	Burkill, Isaac H.
Choisy	Choisy, Jacques Denys
Cosson	Cosson, E. St-Charles
Czernj.	Czernjaew, V.M.
DC.	Candolle, A.P. de
Desr.	Desrousseau, L.A.J.
Dunal	Dunal, Michel Felix
Engl.	Engler, H.G.A.
B. Fedtsch.	Fedtschenko, Boris Alexeevitch
Gaertn.	Gaertner, Joseph
Hance	Hance, Henry F.
Hassk.	Hasskarl, Justus Carl
Hoffm.	Hoffmann, Georg Franz
Hook.	Hooker, W.J.
Hook.f.	Hooker, J.D.
Houtt.	Houttuyn, Maarten
J. Moore	Moore, John William
Koch	Koch, W.D.J.
Kurz	Kurz, Wilhelm Sulpiz
Kunth	Kunth, Karl Sigismund
L.	Linnaeus (Linne), C. von
Lemaire	Lemaire, C.A.
L.f.	Linne, C. von, (filius)
Maton	Maton, William G.
Maxim.	Maximowicz, K.J.
Merr.	Merrill, E.D.
Meyer	Meyer, Bernhard
Miller	Miller, Philipp
Nees	Nees von Esenbeck, C.G.D.
Nyman	Nyman, Carl Fredrik

Chữ viết tắt ¹⁾	Tên của các nhà thực vật học
P. Gaertn.	Gartner, Ph. C.
Perry	Perry, Lily May
Pers.	Persoon, C.H.
Pierre	Pierre, J.B.L.
Planchon	Planchon, Jules Emile
Radde	Radde, Gustave Ferdinand
Regel	Regel, Eduard August
Rendle	Rendle, Alfred Barton
Roscoe	Roscoe, William
Rottler	Rottler, Johann Peter
Roxb.	Roxburgh, William
Salisb.	Salisbury, E.A.
Schauer	Schauer, Johan Konrad
Schiede	Schiede, C.J.W.
Scherb.	Scherbius, Johannes
Schumann	Schumann, K.M.
S. Harrison	Harrison, S.G.
Sol.	Solander, Daniel KSrl
Sonn.	Sonnerat, Pierre
Sprague	Sprague, Thomas A.
Sprengel	Sprengel, K.P.J.
T. Nees	Nees von Esenbeck, Theodor Friedrich
Thonn.	Thonning, Peter
Thouard	Thouard, Louis Marie Aubert du Petit
Thwaites	Thwaites, G.H.K.
Trabut	Trabut, Louis Charles
Warb.	Warburg, Otto
Willd.	Willdenow, C.L. von

1) Theo *Draft Index of Authors' Abbreviations* tại phòng mẫu cây, vườn thực vật hoàng cung, Kew, UK, 1980.

Phụ lục C

(Tham khảo)

Thư mục tài liệu tham khảo

- [1] ISO 882-1:1993, Cardamom (*Elettaria Cardamom-um* (Linnaeus) Maton var. *miniscula* Burkill) – Specification – Part V. Whole capsules.
- [2] ISO 882-2:1993, Cardamom (*Elettaria Cardamom-um* (Linnaeus) Maton var. *miniscula* Burkill) – Specification – Part 2: Seeds.
- [3] ISO 959-1:1989, Pepper (*Piper nigrum* Linnaeus), whole or ground – Specification – Part 1: Black pepper.
- [4] ISO 959-2:1989, Pepper (*Piper nigrum* Linnaeus), whole or ground – Specification – Part 2. White pepper.
- [5] TCVN 2080:2007 (ISO 972:1997), ớt chilli và capsicum, nguyên quả hoặc dạng xay (bột) – Yêu cầu kỹ thuật
- [6] ISO 973:1980, Spices and condiments – Pimento (allspice) whole or ground – Specification.
- [7] ISO 1003:1980, Spices and condiments – Ginger, whole, in pieces, or ground – Specification.
- [8] ISO 1237:1981, Mustard seed – Specification.
- [9] ISO 2254:1980, Cloves, whole and ground (powdered) – Specification.
- [10] ISO 2255, Coriander (*Coriandrum sativum* L), whole or ground (powdered) – Specification.
- [11] ISO 2256:1984, Dried mint (spearmint) (*Mentha spicata* Linnaeus syn. *Mentha viridis* Linnaeus) – Specification.
- [12] ISO 3632-1:1993, Saffron (*Crocus sativus* Linnaeus) – Part 1: Specification.
- [13] ISO 5559:1995, Dehydrated onion (*Allium cepa* Linnaeus) – Specification.
- [14] ISO 5560, Dehydrated garlic (*Allium sativum* L.) – Specification.
- [15] ISO 5561:1990, Black caraway and blond caraway (*Carum carvi* Linnaeus), whole – Specification.
- [16] ISO 5562:1983, Turmeric, whole or ground (powdered) – Specification.
- [17] ISO 5563:1984, Dried peppermint (*Mentha piperita* Linnaeus) – Specification.
- [18] ISO 6465:1984, Whole cumin (*Cuminum cyminum* Linnaeus) – Specification.
- [19] ISO 6538, Cassia (Chinese type, Indonesian type and Vietnamese type), whole or ground (powdered) – Specification.
- [20] ISO 6539, Cinnamon (Sri Lankan type, Seychelles type and Madagascan type), whole or ground (powdered) – Specification.

- [21] ISO 6574:1986, Celery seed (*Apium graveolens* Linnaeus) – Specification.
- [22] ISO 6575:1982, Fenugreek, whole or ground (powdered) – Specification.
- [23] ISO 6576:1984, Laurel (*Laurus nobilis* Linnaeus) – Whole and pounded leaves – Specification.
- [24] ISO 6577:1990, Nutmeg, whole or broken, and mace, whole or in pieces (*Myristica fragrans* Houttuyn) – Specification.
- [25] ISO 6754, Dried thyme (*Thymus vulgaris* L) – Specification.
- [26] ISO 7377:1984, Juniper berries (*Juniperus communis* Linnaeus) – Specification.
- [27] ISO 7540:1984, Ground (powdered) paprika (*Capsicum annum* Linnaeus) – Specification.
- [28] ISO 7925:1985, Dried organo (*Oreganum vulgare* Linnaeus) – Whole or ground leaves – Specification.
- [29] ISO 7926:1991, Dehydrated taragon (*Artemis dracunculus* Linnaeus) – Specification.
- [30] ISO 7927-1:1987, Fennel seed, whole or ground (powdered) – Part 1: Bitter fennel seed (*Foeniculum vulgare* P. Miller var. *vulgare*) – Specification.
- [31] ISO 7928-1:1991, Savory – Specification – Part 1: Winter savory (*Satureja Montana* Linnaeus).
- [32] ISO 7928-2:1991, Savory – Specification – Part 2: Summer savory (*Satureja hortensis* Linnaeus).
- [33] ISO 10620:1995, Dried sweet marjoram (*Origanum majorana* L.) – Specification.
- [34] ISO 10621, Dehydrated green pepper (*Piper nigrum* L.) – Specification.
- [35] ISO 11163:1995, Dried basil (*Ocimum basilicum* L.) – Specification.
- [36] ISO 11164:1995, Dried sweet rosemary (*Rosmarinus officinalis* L.) – Specification.
- [37] ISO 11165:1995, Dried sage (*Salvia officinalis* L.) – Specification.
- [38] ISO 11178:1995, Star anise (*Illicium verum* Hook f.) – Specification.